

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

**Etelä-Karjalan liiton
tarkastuslautakunnan arviointikertomus
2022**

Sisällys

1	Tarkastuslautakunta	3
1.1	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	4
2	Yhteenveto	5
2.1	Toiminnan arviointi.....	5
3	Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2022.....	7
3.1	Taloudellisen tavoitteen toteutuminen	7
3.2	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	7
4	Henkilöstö.....	9
5	Talous.....	10
6	Allekirjoitukset.....	11

1 Tarkastuslautakunta

Maakuntavaltuuston 13.9.2021 valitsema tarkastuslautakunta on toteuttanut kuntalain mukaista tehtävää. Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 14 luvussa 121 §:ssä:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Sidonnaisuuksista ilmoittamista koskeva säädös on tullut voimaan 1.6.2017 alkaen. Tarkastuslautakunta on koonnut luottamustehtävissä toimivien sidonnaisuusrekisterin ja saattanut sen valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on julkaistu maakuntaliiton verkkosivuilla. Kun tehtävissä tulee muutoksia, on ilmoitusvelvollisten ensisijaisesti itse huolehdittava muutosten ilmoittamisesta

1.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakuntaan on kesäkuun 2021 kuntavaalien jälkeen kuulunut seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Sanna Koskenranta	Tarja Seppälä
Ismo Harju	Taru Rikula
Veikko Hämäläinen	Krista Nordberg
Mervi Rings	Arto Penttilä
Päivi Sivenius	Toni Mustola

Puheenjohtajaksi valtuusto on valinnut Sanna Koskenrannan ja varapuheenjohtajaksi Ismo Harjun.

Lautakunnan sihteerinä on toiminut Jaana Ahtiainen KPMG Oy Ab:ltä.

Tilintarkastuksesta on vastannut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Kirsi Sova.

Lautakunta on kokoontunut toimikauden aikana 5 kertaa varsinaisiin kokouksiin, joissa on kuultu selvityksiä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta.

2 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta katsoo, että Etelä-Karjalan liiton maakuntavaltuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet olennaisilta osin vuonna 2022. Taloudelliset tavoitteet taas ovat toteutuneet odotettua paremmin.

	Tavoite on toteutunut
	Tavoite on toteutunut osittain
	Tavoite ei toteutunut

2.1 Toiminnan arviointi

Tarkastuslautakunta on tilikauden 2022 arviointiin liittyen kuullut maakuntajohtajaa, aluekehityspäällikköä, ympäristökoordinaattoria, liikenneasiantuntijaa, hallinto- ja kehittämisjohtajaa, talous- ja tietohallintosihteeriä, hallintoasiantuntijaa, programme coordinatoria CBC-hankkeista sekä henkilöstön edustajia.

Tarkastuslautakunta laati koko toimikaudekseen tarkastussuunnitelman ja vuosittaisen työohjelman, jonka mukaan tarkastustyötä on toteutettu.

Tarkastuslautakunta on työohjelmansa mukaisesti ja vuoden 2022 toiminnan arviointiin liittyen tutustunut seuraaviin kohteisiin ja asioihin:

- Maakuntajohtajan liiton ajankohtaiskatsaus kaksi kertaa vuodessa
- Maakuntaohjelma
- Katsaus ympäristöasioista
- Etelä-Karjalan liiton vuoden 2021 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Maakuntaliiton työhyvinvointi
- Aluekehityspäällikön ajankohtaiskatsaus
- Liikenneasiantuntijan ajankohtaiskatsaus

Lisäksi tarkastuslautakunta on kilpailuttanut tilikauden aikana tilintarkastuksen. Kilpailutuksen voitti KPMG Oy Ab.

Tilintarkastuksen etenemistä on seurattu tilintarkastajien toimittaman raportin sekä suullisten selvitysten perusteella. Myös nämä on käsitelty liiton tarkastuslautakunnan kokouksissa vuoden 2022 aikana.

Pitkittynyt poikkeusaika on väistynyt tilikauden 2022 aikana lähes kokonaan. Etätyöstä ja etäasioinnista on tullut uusi normaali ja liitossa on näiden osalta kehitetty pelisäännöt. Vuonna 2021 kehoitimme liittoa arvioimaan toimitilojen tarkoituksen mukaisuutta ja kiinnittämään huomiota työhyvinvointiin ja johtamiseen.

Etelä-Karjalan Liitto on jo aktiivisesti arvioinut toimitilojen tarkoituksen mukaisuutta vuonna 2022 ja pohdinta jatkuu lähitulevaisuudessa. Liitossa tehdyn työhyvinvointiky-

selyn tuloksista voimme myös päätellä, että liitossa on tehty töitä työhyvinvoinnin ja laadukkaan johtamisen eteen. Työhyvinvointikyselyn tuloksia on tarkasteltu enemmän kohdassa ”4 Henkilöstö”.

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa kehotimme liittoa kiinnittämään huomiota strategisten tavoitteiden kirkastamiseen ja strategian jalkauttamiseen. Liiton nykyinen toimintastrategia otettiin käyttöön 2022 ja se on voimassa vuoteen 2025. Strategiaa käsiteltiin tarkastuslautakunnassa maakuntajohtajan katsausten yhteydessä. Tarkastuslautakunta katsoo, että strategia on onnistuttu jalkauttamaan ja viestimään tehokkaasti.

Lisäksi tarkastuslautakunta on kehottanut liittoa arvioimaan maakunnan strategisia valintoja ja elinvoiman vahvistamista yhteistyön katkettua Venäjän kanssa, sen aloittaman hyökkäyssodan seurauksena.

Hyökkäyssota on vaikuttanut Etelä-Karjalan liiton toimintaan merkittävästi vuonna 2022. Kaakkois-Suomi-Venäjä -rajaohjelma on lopettanut toimintansa Venäjällä ja ohjelmakautta 2014-2020 on saatettu loppuun vain Suomen puolella. Rajahankkeiden edunvalvonnan painopiste on siirtynyt edunvalvontaan, jossa haetaan tukea rajaseudun kehitykseen ja Venäjältä irtaantumiseen.

Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC-ohjelma 2014-2020 viedään loppuun Suomen puolella toteutettavilta osiltaan vuoden 2024 aikana. Uusi Venäjä-ohjelma seuraavalle ohjelmakaudelle ei muuttuneessa toimintaympäristössä tule toteutumaan.

3 Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2022

Talousarviorakenne

Etelä-Karjalan liiton taloussuunnitelma muodostuu tuloslaskelmasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta ja sisältää varsinaisen toiminnan lisäksi CBC-ohjelman ja projektitoiminnan.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden **sitova erä on talousarvion loppusumma** (tilikauden yli/ali-jäämä). Kuntalain mukaisesti **myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi** ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavat ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteissa kuvattua toiminnallista linjaa.

3.1 Taloudellisen tavoitteen toteutuminen

Maakuntavaltuustoon asettama sitova taloudellinen tavoite on ollut talousarvion yli-/ali-jäämä. Tavoitteen toteuma oli ylijäämäinen 261.331 euroa.

3.2 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Seuraavana on käsitelty vastuualueittain talousarviossa sisältyviä toiminnallisia tavoitteita ja näistä annettuja selvityksiä toimintakertomuksessa 2022. Sitovista talousarvion tavoitteista on esitetty toimintakertomuksessa selkeä yhteenvetotaulukko kohdassa 12.3 ”Tavoitteet, mittarit ja toteutuma”. Toimintakertomuksessa esitetyt tavoitteet perustuvat vuoden 2022 talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio	
Etelä-Karjalan liiton asiantuntija-, verkosto-, projekti- ja edunvalvontatyöllä kehitetään Etelä-Karjalan elinvoimaa maakuntaohjelman ja maakuntakaavoituksen mukaisesti	Sidosryhmä-/asiakastyytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	Kyselyvastausten keskiarvo nousi edellisestä vuodesta ja oli 3,93.	Asetettu tavoite on toteutunut. Edellisenä vuotena toteuma on ollut 3,84.	
Maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa koskevat suunnittelutehtävät etenevät tavoiteaikataulun mukaisesti	Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n alustava kaavaluonnos on valmistunut vuoden 2022 aikana	Alustava kaavaluonnos valmistuneen 3/2023. Tavoite ei toteudu, johtuen vaihemaakuntakaavan valitusasian aiheuttamasta ennakoitua suuremmasta työmäärästä.	Tavoitteeseen ei ole päästy vuoden 2022 aikana. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.	

Tavoite	Mittari	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio	
Eri aluetasoilla tapahtuvalla vaikuttamis- ja verkottumistyöllä tuotetaan lisäarvoa Etelä-Karjalan kunnille, yrityksille, yhteisöille ja ympäristölle.	Vähintään puolet edunvalvontatavoitteista ja hankkeista etenee	Tavoite toteutui (vrt. MH 25.10.21 §181).	Mittari on esitetty melko yleisellä tasolla talousarviossa 2022. Suosittelemme tarkempaa mittaria tavoitteen seurantaan. Mittareiden tarkentamisen lisäksi suosittelemme edunvalvonnan ja hankkeiden vaikuttavuuden arviointia.	
EAKR- ja muuta kehittämishoitusta koskevat käsittelyprosessit ovat hallinto- ja valvontajärjestelmän mukaisia ja sujuvia.	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 Mahdolliset rahoitusohjelmien omat mittarit	Kyselyvastausten keskiarvo nousi edellisestä vuodesta ja oli 3,75.	Asetettu tavoite on toteutunut. Tarkastuslautakunta kuitenkin kysyy, onko valittu mittari paras mittaamaan kyseessä olevaa tavoitetta?	
CBC-ohjelmärahoituksen maksatukset hankkeille ja ROM-tarkastukset tehdään määräajassa	Hankkeiden raportoinnin seurantavaste, maksatukset hankkeille on suoritettu ohjelmäsääntöjen mukaisessa määräajassa (100 %) Kaikille sääntöjen mukaan valituille hankkeille ROM-tarkastus sekä mahdollinen seurantasuunnitelma tehty	Ukrainan sota muutti CBC-ohjelman tilanteen täysin. Hankkeita ei voida toteuttaa enää molemmin puolin rajaa eikä maksuja Venäjälle ole voitu tehdä maaliskuun 2022 jälkeen. Myöskään minkäänlaisia tarkastuksia Venäjällä ei voida tehdä tällä hetkellä.	Tavoitteeseen ei ole päästy vuoden 2022 aikana. Tämä ei kuitenkaan johdu teki- jöistä, joihin Etelä-Karjalan liitto voisi vaikuttaa.	
Valmiudet uuden ulkorajaohjelmakauden 2021-2027 käynnistymiseksi kunnossa	Hallinto- ja valvontajärjestelmät valmistuvat	Tavoite ei toteudu ulkoisten tekijöiden vuoksi.	Tavoitteeseen ei ole päästy vuoden 2022 aikana. Tämä ei kuitenkaan johdu teki- jöistä, joihin Etelä-Karjalan liitto voisi vaikuttaa.	
Työhyvinvointi kohenee Työnantajakuva paranee	Työhyvinvointikyselyvastausten keskiarvo nousee Työhyvinvointikyselyn työssä jaksamista kuvaavien kysymysten vastausten keskiarvo 4,0. Hakijoita / avoin tehtävä vähintään 15	Kyselyvastausten keskiarvo nousi 3,78:aan 3,67:stä. Tavoite ei toteutunut, keskiarvo oli 3,86 (oli edellisenä vuonna 3,88) Hakijoita on ollut 12,7/avoin tehtävä. Toistaiseksi voimassa oleviin 15 / avoin tehtävä.	Työhyvinvointikyselyn vastausten keskiarvo kasvoi, joten tältä osin tavoite saavutettiin. Muutoin tavoitteisiin ei päästy.	

4 Henkilöstö

Arviointivuoden päättyessä henkilöstön kokonaismäärä oli 32 (vuonna 2021: 38, 2020: 36, 2019: 38).

Vakituisesta henkilöstöstä on irtisanoutunut vuonna 2022 yhteensä 6 henkilöä (2021: 4). Maakuntaliiton henkilöstömäärään suhteutettuna on tämä kuitenkin 18,75 %. Irtisanoutuneiden määrään on vaikuttanut suuresti Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan ja sen vaikutukset Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC -ohjelmaan.

Lähimmän kymmenen vuoden sisällä liiton henkilöstöstä 38 % saavuttaa eläkeiän, eli käytännössä 12 henkilöä. Keski-ikä liiton työntekijöillä on 49,3 vuotta.

Koulutettujen määrä laski vuodesta 2021 ollen vuonna 2022 22 koulutettua (vuonna 2021 30), mutta koulutuspäivät per koulutettu kasvoi 1,2 päivää. Koulutukseen on myös käytetty enemmän varoja kuin vuonna 2021. Liitto on panostanut henkilöstön koulutukseen mm. järjestämällä koko henkilöstölle koulutuksen. Pääpaino koulutuksissa on ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen. Etelä-Karjalan liiton tulee varmistaa, että henkilöstöllä tulee olla riittävät mahdollisuudet päivittää osaamistaan.

Henkilöstöstä 68,8 % vastasi liitossa tehtyyn työhyvinvointikyselyyn. Viime vuonna vastaava luku oli 52,9 % joten kasvua oli yhteensä 15,9 %-yksikköä. Työhyvinvointikyselyn keskiarvo oli vuonna 2022 3,78 %. Vuonna 2021 vastaava luku oli 3,66 % ja tämä osoittaa työhyvinvoinnin kohentumista. Liiton sairauspoissaolojen pituus on kasvanut vuodesta 2021 (= 3,6 pv/htv) ollen 11,2 päivää/htv. Tässä luvussa on vuosittain merkittäväkin vaihtelua. Kunta-alalla luku on keskimäärin 16,7 päivää/htv.

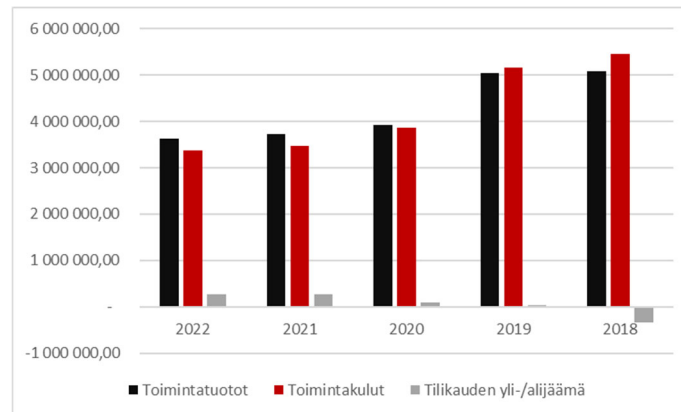
Työhyvinvointikyselyn osalta suurinta heikennystä on tapahtunut tietoisuudessa, mitä tehdä, kun työntekijän työkyky on uhattuna. Lisäksi merkittävä heikentyminen on tapahtunut palautteen keräämisessä liiton asiakkailta. Kyselyssä oli kuitenkin paljon enemmän positiivista muutosta viime vuoteen ja suurin muutos on tapahtunut luottamuksen ilmapiiirissä, ristiriitojen ratkaisemisessa sekä johtamisen avoimuudessa. Etelä-Karjalan liiton henkilöstökyselyn tulokset ovat hyvällä tasolla, eikä yhdenkään osa-alueen osalta keskiarvo mennyt alle 3:n.

5 Talous

Etelä-Karjalan liiton vuoden 2022 tulos oli ylijäämäinen 261 331,03 €. Taloussuunnitelmassa 2022 tilikauden alijäämäksi arvioitiin -50 000 €, joten liiton ylijäämä oli merkittävästi parempi kuin mitä taloussuunnitelmassa osattiin arvioida. Kaaviossa 1 on esitetty liiton toimintakulut suhteessa toimintatuottoihin sekä kyseisen tilikauden yli-/alijäämä. Yli-/alijäämään vaikuttaa edellä mainittujen lisäksi myös mm. poistot sekä rahoitustuotot ja -kulut.

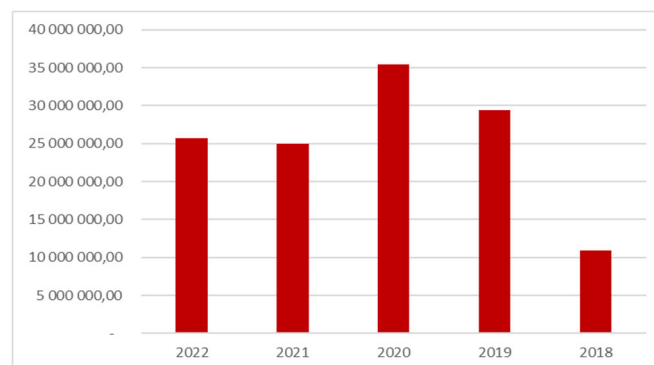
Toimintakulut kokonaisuutena toteutuivat 636 678,06 € taloussuunnitelmaa pienempinä. Merkittävin ero toimintakulujen ja taloussuunnitelman välillä on palkoissa, jotka toteutuivat 281 736,80 € taloussuunnitelmaa pienempinä. Merkittävin syy tähän on CBC-ohjelman tilanne. Toimintakuluista suurimman erän muodostaa palkat ollen tilikauden 2022 aikana yhteensä 2 271.267,20 € eli 67,3 % toimintakuluista.

Toimintatuotot toteutuivat 336 714,51 € taloussuunnitelmaa pienempinä. Liiton myyntituotot vastasivat hyvin taloussuunnitelmaa, mutta tuet ja avustukset eivät yltäneet sen tasolle.

Kaavio 1 Tuloslaskelman tunnusluvut

Etelä-Karjalan liiton oma pääoma per 31.12.2022 oli 2 676 031,98 €. Peruspääoma muodostaa omasta pääomasta 334 290,32 € ja edellisten tilikausien ylijäämä 1 783 344,58 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämään vaikuttaa merkittävästi tilikausien tulokset. Taseen loppusumma per 31.12.2022 oli 28 484 655,80 €. Merkittävästi suurimmat erät taseella ovat toimeksiantojen varat taseen varoissa sekä toimeksiantojen pääomat vastuissa. Kaaviossa 2 on esitetty toimeksiantojen pääoman kehitystä vuodesta 2018 vuoteen 2022.

Kaavio 2 Toimeksiantojen pääomat

6 Allekirjoitukset

Lappeenrannassa 28. huhtikuuta 2023

Sanna Koskenranta
puheenjohtaja

Ismo Harju
varapuheenjohtaja

Veikko Hämäläinen
jäsen

Mervi Rings
jäsen

Päivi Sivenius
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 11 pages before this page

Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 11 sider før denne side

Detta dokument innehåller 11 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende